

Hurja Piruetti

Raseborg • Finland

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOSUUNNITELMA

2023

Tanssiopiston tavoitteena on tanssin avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevuuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja luonnon kestäväää kehitystä. Toiminnan perusteena ovat tanssin ja taiteen sekä liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Länsi-Uudenmaan Tanssiopisto Hurja Piruetti päivitetty yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on liitetty osaksi opetussuunnitelmaa.

Katja Köngäs ja Janna Westerlund

30.5.2023

YHDENVERTAISUUS- JA TASA- ARVOSUUNNITELMA

2023

***Yhdenvertaisuudesta säädetään yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014). Yhdenvertaisuus** termillä viitataan saman-arvoisuuteen eri ihmisryhmien välillä. Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Näitä kutsutaan syrjintäperusteiksi.*

***Tasa-arvolla** viitataan Suomen lainsäädännössä naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) sekä sukupuoli-identiteetistä ja sukupuolen ilmaisusta johtuvan syrjinnän poistamiseen.*

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on Länsi-Uudenmaan Tanssiopisto Hurja Piruetin laatima suunnitelma siitä, kuinka me työnantajina ja omassa toiminnassamme edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäisemme syrjintää.

Suunnitelman tavoitteena on edistää niitä toimenpiteitä, joilla opetus pyritään järjestämään syrjinnän

vaarassa olevien oppilaiden ja henkilöstön tarpeet paremmin huomioivalla tavalla. Toiminnassamme on huomioitu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulma. Työyhteisönä pyrimme siihen, että työilmapiiri on syrjimätön, suvaitsevainen, tasa-arvoinen ja yhdenvertainen.

Taiteen perusopetuksen, vapaan sivistystyön ja kansalaistoiminnan hengessä Hurja Piruetin toiminta on kaikille avointa. Tavoitteenamme on kasvattaa tanssin ja monimuotoisen liikunnan harrastajamäärää ja innostaa toiminnasta kiinnostuneita mukaan erilaisissa rooleissa kuten talkooväkenä, vapaaehtoistoimijoina, tukijoukkoina, avustajina ja ohjaajina.

Sisällysluettelo

1. TOIMINNAN KUVAUS JA TAUSTAA.....	3
2. TASA-ARVOA JA YHDENVERTAISUUTTA EDISTÄVÄT TOIMENPITEET.....	5
OPPILAAT JA OPPILAIKSI HAKEUTUVAT	5
TOIMINTAYMPÄRISTÖ, FYYSINEN ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS	5
ETNINEN JA KULTTUURINEN SAAVUTETTAVUUS.....	6
TALOUDELLINEN SAAVUTETTAVUUS.....	6
IKÄÄN JA KEHITYSTASOON LIITTYVÄ YHDENVERTAISUUS	7
KIELELLINEN YHDENVERTAISUUS	7
KOULUTUKSELLINEN YHDENVERTAISUUS.....	7
KYKYYN JA LAHJAKKUUTEEN LIITTYVÄ YHDENVERTAISUUS	8
MIELIPITEISIIN LIITTYVÄ YHDENVERTAISUUS	8
SEKSUAALINEN YHDENVERTAISUUS	8
SUKUPOLVIEN VÄLINEN YHDENVERTAISUUS	8
SUKUPUOLTEN VÄLINEN YHDENVERTAISUUS	9
TERVEYTEEN JA TOIMINTAKYKYYN LIITTYVÄ YHDENVERTAISUUS	9
USKONTOON JA VAKAUMUKSEEN LIITTYVÄ YHDENVERTAISUUS.....	9
YHDENVERTAISUUS TYÖYHTEISÖSSÄ.....	9
3. SYRJINTÄ	10
TOIMENPITEET SYRJINNÄN EHKÄISEMISEKSI SEKÄ POISTAMISEKSI.....	11
4. TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET HURJA PIRUETILLA.....	11
LÄHTEET	14

2. Toiminnan kuvaus ja taustaa

Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan Tanssiopisto on Raaseporin alueella toimiva tanssioppilaitos. Tarjoamme monimuotoista ja monipuolista tanssin taiteen perusopetusta yleisessä ja laajassa oppimäärässä sekä sirkustaiteen taiteen perusopetusta yleisessä oppimäärässä alueemme lapsille, nuorille ja aikuisille. Tanssitaiteen opetusta on annettu alueen ruotsin- ja suomenkielisille lapsille, nuorille ja aikuisille lähes 30 vuoden ajan ja vakaan aseman opisto on hankkinut myös alueen kulttuuripalvelujen tuottajana. Hurja Piruetti tarjoaa ja kehittää pitkäjänteistä, tasolta toiselle etenevää harrastustoimintaa, joka mahdollistaa pitkäjänteisen opiskelun varhaislapsuudesta alkaen.

Tavoitteenamme on:

- Tarjota monipuolista ja korkeatasoista tanssin ja sirkustaiteen opetusta, joka antaa hyvät valmiudet itsenäiseen harrastamiseen sekä pohjan ammatillisiin opintoihin.
- Tuottaa oppilaille luovia kokemuksia ja saada oppilas nauttimaan tanssin, musiikin ja liikkumisen ilosta. Tanssi- tai sirkusopintojen avulla oppilaalle kehittyy myönteiset lähtökohdat kulttuurin monipuoliseen kohtaamiseen.
- Vahvistaa ajatusta tanssi- ja sirkustaiteesta kokonaisvaltaisina taidemuotoina, joissa kohtaavat tanssin tai sirkustaiteen ja musiikin lisäksi myös eri visuaalisen taiteen alueet osa-alueet kuten puvustus, valokuvaus, lavastus, maskeeraus sekä teatteri-ilmaisu.
- Rakentaa kestävä tulevaisuus taideopetuksen keinoin.
- Vahvistaa oppilaan omaehtoisen ilmaisuuden, tulkinnan ja arvottamisen taitoja.
- Tukea oppilaan luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä sekä vahvistaa oppilaan identiteetin rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.
- Rakentaa oppilaalle myönteinen suhde tanssiin tai sirkustaiteeseen liikunta- ja taidemuotona.
- Tarjota oppilaalle monipuoliset keholliset tiedot ja taidot.
- Tukea oppilaan luovuuden ja sosiaalisten taitojen karttumista.
- Kehittää oppilaan kykyä pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn.
- Kasvattaa kulttuuria ymmärtäviä ja arvostavia ihmisiä.
- Tukea oppilaan kasvua itseensä luottaviksi ja toisiaan arvostaviksi.
- Tukea oppilasta osana monimuotoista yhteisöämme.
- Kehittää paikallista, alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja toimintaa.

Toimintaamme ohjaavat arvot korostavat yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista:

Hurja Piruetissa tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysymyksiin on kiinnitetty huomiota erilaisten menetelmien ja periaatteellisten linjausten avulla. Oppilaskyselyillä, aktiivisella oppilaiden osallistamisella, osallistumalla erilaisiin valtakunnallisiin hankkeisiin (Tillgänglig kultur / Luckan, Taiteen saavutettavuushankkeet / Opetus- ja kulttuuriministeriö, ESBM2 2022-2023: Elever med särskilda behov inom dans- och rörelseundervisningen) olemme kartoittaneet, hankkineet tietoa ja pyrkineet aktiivisesti kehittämään omia suunnitelmiamme ja toimintaamme. Lukuvuonna 2022-2023 päivitimme toimintaohjeet kiusaamistapauksia varten.

Työn tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta kehitetään pääasiassa työn arvioinnin kautta. Työn arviointiin kuuluvat tiedon keräämiseen, käsittelyyn ja soveltamiseen liittyvät käytännöt. Tietoja kävijöistä saadaan ilmoittautumisten yhteydessä. Suurin osa tietoa oppilasmääristä, sukupuolesta, asuinalueesta, iästä ja äidinkielestä saadaan oppilasrekisteristä. Näitä tietoja käytetään ainoastaan lukuvuosittaiseen raportointiin toiminnan laajuudesta ja monimuotoisuutta kuvattaessa.

Länsi-Uudenmaan Tanssiopiston ovet ovat avoinna kaikille tanssin taiteen perusopetuksesta, tanssista ja liikkumisesta ja toiminnastamme kiinnostuneille. Opiston rehtori, henkilökunta ja tanssiyhdistyksen hallitus ovat avainasemassa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämässä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on meille tärkeää, koska

- haluamme toimia eettisesti oikein
- voimme olla ylpeitä tanssiopiston toiminnasta
- toimintamme olisi hyvää ja laadukasta kaikessa suhteessa
- kaikki voisivat saada tanssin iloa, liikkumisen riemua ja tanssitaiteen hyvää tekeviä vaikutuksia, omien mahdollisuuksien mukaisesti
- olemme reilu ja avoin työpaikka
- tukee hyvää hallintoa, palveluiden kehittämistä ja lisää kykyämme tunnistaa ja kehittää oman toiminnan tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta
- suunnitelman mukaisella toiminnalla tuetaan toiminnassa mukana olevien henkilöiden kuten oppilaiden, oppilaisiksi hakevien, vanhempien, työntekijöiden ja työnhakijoiden, yhteistyökumppaneiden ja muiden sidosryhmien tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

3. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät toimenpiteet

Oppilaat ja oppilaisiksi hakeutuvat

- Tanssiopiston opetus on kaikille avointa. Oppilasvalinta taiteen perusopetukseen menee opetussuunnitelman mukaisesti. Pedagoginen saavutettavuus toteutuu joustavilla oppilaisiksi pääsemisen periaatteilla että oppimäärän yksilöllistämistä koskevassa luvussa mainitulla opetuksen räätälöimisellä.
- Karjaan toimipiste sijaitsee keskustassa, johon pääsee helposti julkisilla. Sivutoimipisteiden sijainnilla on pyritty huomioimaan alueen hajanaisuus sekä julkinen liikenne.
- Opiskelijoilla on oikeus saada todistus läsnäolostaan.
- Taiteen perusopetuksessa opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaiset arvioinnin perusteet on kirjoitettu auki ja niistä on tiedotettu oppilaille ja vanhemmille.

Toimintaympäristö, fyysinen esteettömyys ja saavutettavuus

Alueellista yhdenvertaisuutta on pyritty kehittämään erilaisilla projekteilla ja viemään tanssia ja sirkustaidetta paikkoihin missä julkinen liikenne on huonoa ja välimatkat pitkiä. Olemme opetus- ja kulttuuriministeriön kärkihankkeissa

parantaneet alueellamme taiteen perusopetuksen saatavuutta viemällä tanssinopetusta alueen eri kouluihin sekä tehneet vierailuja esimerkiksi hoitokoteihin.

- Hurja Piruetti toimii vuokratiloissa ja kaikki tilamme eivät ole fyysisesti esteettömiä. Opetustunteja pyritään järjestämään tarpeen mukaan esteettömissä tiloissa. Tanssiopisto hankkii kohtuullisen määrän ja resurssien puitteissa erilaisia apuvälineitä kuten tablettitietokoneita ja ohjelmistoja ym. opettajien ja oppilaiden käyttöön.
- Sosiaalinen esteettömyys on ilmapiirikysymys.
- Sosiaalisen esteettömyyden toteutumisesta ovat vastuussa kaikki yhteisön toimijat. Henkilökunnan, vapaaehtoisten ja toimijoiden asenteet vaikuttavat suuresti siihen, miten sosiaalinen esteettömyys opistossamme toteutuu.
- Syrjimättömän toiminnan säännöt kumpuavat yhteisesti sovituista arvoista.
- Pyrimme huomioimaan toimintaympäristön, voimavarat ja muut olosuhteet syrjinnän ehkäisemiseksi.
- Viestinnän esteettömyyteen pyritään mahdollisimman selkeän ja helposti ymmärrettävän kielen käytöllä kaikessa sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Ulkoisessa viestinnässä hyödynnetään eri kanavia, sekä verkkomediaa että perinteistä mediaa opiston viestintäsuunnitelman mukaisesti.
- Ulkoisen viestinnän avulla välitetään myönteistä viestiä opiston yhdenvertaisuudesta ja syrjimättömyydestä ja viestinnän kielessä huolehditaan, että ei tuoda esille oletuksia mm. viestin vastaanottajan seksuaalisesta suuntautumisesta, perhetaustasta, etnisyydestä, kansalaisuudesta, toimintakyvystä tai sukupuolesta.

Etninen ja kulttuurinen saavutettavuus

- Tanssia ja sen eri muotoja on mahdollista harrastaa riippumatta etnisestä tai kulttuurisesta taustasta.
- Toiminnassamme on ollut mukana jo pitkään eri vähemmistöryhmien edustajia harrastajina sekä ohjaajina.
- Toimimme kaksikielisessä ympäristössä ja luontevasti käytämme toiminnassamme suomen- ja ruotsin kielen lisäksi mm englantia.

Taloudellinen saavutettavuus

- Tanssiharrastuksen aloittaminen ei vaadi suuria taloudellisia panoksia välineisiin tai varusteisiin,
- Tanssiopiston lukukausimaksut pyritään pitämään kohtuullisina. Taiteen perusopetuksen lähtökohtana on pyrkiä tarjoamaan taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille oppilaan taloudellisesta tilanteesta riippumatta.
- Mikäli tanssiopiston taloustilanne pysyy ennallaan, myönnämme edelleen lukuvuosittain vapaaoppilaspaikkoja sekä alennuksia kausimaksuihin. Lisäksi paikalliset yrittäjät tukevat vuosittain useamman tanssioppilaan opintoja harkinnanvaraisesti. Stipendien jaossa pyritään yhdenvertaisuuteen ja

myöntämisperusteet ovat kaikkien opettajien tiedossa ja opettajat pitävät huolen siitä, että he ehdottavat oppilaitaan stipendien saajiksi.

- Järjestämme myös maksuttomia kursseja erilaisten hankkeiden kautta sekä esimerkiksi olemalla mukana harrastamisen Suomen mallissa (Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamuoto). Järjestämme myös maksuttomia tapahtumia.

Ikään ja kehitystasoon liittyvä yhdenvertaisuus

- Tanssin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien lähtökohtana on, että saman ikäiset ja saman taitotason omaavat oppilaat ovat samassa ryhmässä.
- Tämä takaa onnistumisen elämyksiä ja tanssin iloa jokaiselle. Tanssi kuuluu kaiken ikäisille ja Hurja Piruetti on jo vuosien ajan suunnannut toimintaa taaperoikäisistä senioriryhmiin.

Kielellinen yhdenvertaisuus

- Hurja Piruetti on toiminut kaksikielisellä alueella jo yli kahden vuosikymmenen ajan. Opistomme on kielikulttuurisesti rikas. Meillä opetusta tarjotaan tällä hetkellä suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Oppilaistamme lähes puolet ovat suomenkielisiä ja noin puolet ruotsinkielisiä sekä loput ”muun” kielisiä.
- Tanssi on universaali kieli, joka yhdistää yli kielirajojen.
- Toimintaamme järjestetään mahdollisuuksien mukaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- Tanssin maailmankieli on englanti, joka mahdollistaa vilkkaan kansainvälisen kanssakäymisen. Hurja Piruetti on osallistunut kansainvälisiin projekteihin vuodesta 2000 alkaen.
- Rekrytoinneissa on kiinnitetty huomiota työnhakijoiden kielitaitoon. Suomen ja ruotsinkieli sekä englannin hallinta on suositeltavaa.

Koulutuksellinen yhdenvertaisuus

- Tanssin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmissa painotetaan lasten eri kehitysvaiheiden tuntemusta ja eri taitojen kehittämistä oikeaan aikaan lapsen kehitykseen nähden.
- Opetussuunnitelmien mukainen eri ikäryhmien tasoittain etenevä opetus perusopinnoista syventäviin opintoihin takaa sen, että oppilaat ovat tasavertaisessa asemassa kun samaan ikäryhmään kuuluvat ja mahdollisimman samantaitoiset oppilaat harjoittelevat ja esiintyvät samoissa ryhmissä.
- Perusopetusryhmiin otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.
- Erikoiskoulutusryhmiin saatetaan järjestää valintakokeet, joihin voivat osallistua kaikki halukkaat ilman rajoituksia.
- Eritasoisiin erikoiskoulutusryhmiin valitaan oppilaat saavutetun taitotason perusteella.

- Opetuksen tavoitteet, sisällöt, oppimisaika voidaan tarpeen mukaan yksilöllistää oppilaan tarpeista lähtien luomalla oppilaalle henkilökohtainen opetussuunnitelma.

Kykyyn ja lahjakkuuteen liittyvä yhdenvertaisuus

- Taitotasoittain etenevässä opetuksessa on erityisen lahjakkaalla oppilaalla mahdollisuus edetä opinnoissaan nopeammin.
- Tämä takaa kaikille onnistumisen elämyksiä kaikissa opintojen eri vaiheissa ja mahdollistaa kykyyn ja lahjakkuuteen liittyvän yhdenvertaisuuden.

Mielipiteisiin liittyvä yhdenvertaisuus

- Toiminnassa mukana olevien annetaan toimia ja vaikuttaa omista lähtökohdistaan käsin, samalla ihmisen yksityisyyttä kunnioittaen.
- Kenenkään ei tarvitse tuoda esille omia ominaisuuksiaan mikäli hän ei sitä itse halua.
- Turvallisen ja hyvän oppimisilmapiirin luomiseksi opettajan tulee kiinnittää huomiota oppilaiden ryhmäyttämiseen, niin että kaikki kokevat kuuluvansa ryhmään ja voivat vapaasti olla oma itsensä.
- Syrjintä ei ole mielipidekysymys; kukaan ei voi perustella syrjivää käytöstään omalla vakaumuksellaan tai mielipiteellään. Mahdolliseen syrjintään tai kiusaamiseen tulee opettajan ja tarvittaessa rehtorin puuttua välittömästi.

Seksuaalinen yhdenvertaisuus

- Seksuaalivähemmistöön kuuluvat ovat yhdenvertaisesti mukana toiminnassamme ilman, että heidän tarvitsee pelätä, että seksuaalinen suuntautuminen, sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaisu vaikuttavat kohteluun.

Sukupuolien välinen yhdenvertaisuus

- Varhaisiän opinnoissa tanssin harrastamisen voi aloittaa jo 3-6 –vuotiaana. Tanssin taiteen perusopetuksen suurin osallistujaryhmä ovat 7-18 –vuotiaat. Eniten kasvava ryhmä viime vuosina ovat olleet kuitenkin yli 18 –vuotiaat aikuiset sekä myös 60+ seniorit.
- Tanssin perusopetuksen opetussuunnitelmissa huomioidaan myös aikuiset. Aikuisopinnoissa edetään tasoittain eteenpäin tanssin taiteen perusopetuksen yleisen tai laajan oppimäärän mukaan.
- Lajimme mahdollistaa koko perheen yhteisen harrastuksen ja meillä tanssiikin useampi perhe jo kolmessa polvessa.
- Eri-ikäisiä toimijoita kannustetaan mukaan myös muuhun toimintaamme esimerkiksi kansainvälisissä projekteissa toimivat projektiryhmät sekä täysi-ikäisiä oppilaita kannustetaan mukaan opiston hallitukseen sekä erilaisiin työryhmiin.

Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus

- Tanssin taiteen perusopetus on avointa sukupuolesta riippumatta.
- Sukupuolten moninaisuus tiedostetaan laajalti ja tanssinharrastaminen sopii kaikkien sukupuolten edustajille.
- Poikien määrää taiteen perusopetuksessa on pyritty lisäämään aktiivisilla toimilla tarjoamalla enemmän eri lajeja sekä tekemällä taiteen perusopetuksen saavutettavuusprojekteja viemällä tanssin taiteen perusopetusta alueen eri kouluihin. Näiden toimenpiteiden myötä kynnys osallistua on madaltunut.
- Kiinnitämme huomiota markkinoinnissa käyttämämme kuvastoon ja sen herättämiin mielikuviin.
- Opiston toiminnassa ja opettajakunnassa on yhdenvertaisesti mukana sekä naisia että miehiä.

Terveyteen ja toimintakykyyn liittyvä yhdenvertaisuus

- Terveyteen ja toimintakykyyn liittyvät asiat pyritään huomioimaan opiston tapahtumajärjestelyissä kuten huomioimalla ja tiedustelemalla erityisruokavaliot sekä muut yksilölliset tarpeet.
- Tanssiopistossa pyritään järjestämään resurssien puitteissa tanssin taiteen perusopetusta omissa ryhmissä erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille.
- Vähäiset terveyden ja toimintakyvyn muutokset eivät estä osallistumasta myös perustunneille sekaryhmissä mikäli oppilas kokee pystyvänsä ongelmitta osallistumaan oppitunneille.
- Hurja Piruetti tekee aktiivista yhteistyötä erilaisten järjestöjen kanssa kuten Muistiliitto, Eteva kuntayhtymä. Nämä yhteistyöprojektit ovat mahdollistaneet myös eri-vammaisten nuorten ja aikuisten osallistumisen taiteen perusopetukseen.

Uskontoon ja vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus

- Tiedostamme, että joissakin kulttuureissa ja vakaumuksissa ja uskonnoissa on tanssimiseen ja toisen sukupuolen julkiseen koskettamiseen rajoituksia, mutta myös näistä kulttuureista tulevat ovat tervetulleita mukaan tanssin taiteen perusopetukseen vakaumuksensa mukaisissa rajoissa.
- Projekteissa ja tapahtumissa pyydetään ilmoittamaan ja ottamaan huomioon osallistujien yksilölliset tarpeet mm erityisruokavalion tai muiden elämäntapaan liittyvien eettisten periaatteiden noudattamisen osalta.

Yhdenvertaisuus työyhteisössä

- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus huomioidaan henkilöstöä koskevissa päätöksissä. Päätökset ja niihin liittyvät käytännöt tiedotetaan henkilökunnalle. Työntekijöillä on vaikutusmahdollisuus yhteisten asioiden valmistelussa ja oman työn suunnittelussa.
- Johtamisessa otetaan huomioon työyhteisön moninaisuus, kuten erilaiset perhemuodot, sukupuolten moninaisuus ja toimintakyvyltään erilaiset ihmiset.

- Rekrytoinneissa valinta tehdään perustuen ainoastaan hakijan pätevyyteen sekä soveltuvuuteen tehtävään. Ikä, sukupuoli, kansalaisuus tai muu henkilöön liittyvä asia ei vaikuta rekrytointiin eikä palkkaperusteisiin.
- Työpaikalla ja työhönottotilanteissa kaikki ovat yhdenvertaisessa asemassa.
- Rekrytointiprosessi ei syrji ketään.
- Työtehtäviin ja –yhteisöön perehdyttäminen toteutetaan kaikille samalla tavalla.
- Palkkaus ja työehdot ovat oikeudenmukaisia ja tehtäväjärjestelyt vastaavat henkilöstön osaamista.
- Tehtäväjärjestelyt käydään säännöllisesti läpi ja töitä on mahdollista suunnitella tarpeen vaatiessa myös yksilöllisesti.
- Työhyvinvoinnista huolehditaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ja työvälineet ovat asianmukaiset.
- Työyhteisön jäseniä kannustetaan kouluttautumaan aktiivisesti ja kehittämään osaamistaan säännöllisesti.
- Hallituksen jäsenvalinnoissa ja muussa toiminnassa tiedostetaan, että jäsenistössä toimii toimintakyvyiltään, henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan ja taustaltaan erilaisia ihmisiä. Ei ole kuitenkaan tarpeen tietää, kuinka monta vähemmistöön kuuluvaa jäsentä henkilöstössä on, jotta jäsenistön erilaiset tarpeet voidaan ottaa huomioon. Kenenkään ei myöskään tarvitse tuoda esiin omia ominaisuuksiaan, jos ei itse sitä halua. Hallitustoiminnan yhdenvertaisuutta rajoittavia kynnyksiä poistetaan mm. kokousjärjestelyillä, hyvän hallinnon asiakirjojen aktiivisella päivittämisellä sekä päätöksenteossa muistuttamalla yhdenvertaisesta kohtelusta.
- Työilmapiirin tulee olla avoin ja kannustava. Yhteistoiminnalla pyritään edistämään ilmapiirin lisäksi kehittämistyötä ja muutosten onnistunutta toteuttamista.
- Irtisanomiset ja lomautukset määräytyvät muilla kuin henkilöön liittyvillä syillä, poikkeuksena työntekijän rikkeet tms.

4. Syrjintä

Syrjintä on ihmisen eriarvoista kohtelua sillä perusteella, että he kuuluvat tiettyyn ryhmään, esimerkiksi ovat maahanmuuttajia tai kuuluvat seksuaalivähemmistöön. Syrjintää voi olla yksittäinen teko tai se voi olla seurausta epäoikeudenmukaisuutta tuottavista käytännöistä tai säännöistä. Välillisenä syrjintänä pidetään sitä, että näennäisen neutraali kohtelu tai käytäntö johtaa syrjiviin lopputuloksiin. Suoja syrjintää vastaan on yhtäläinen syrjintäperusteesta riippumatta. Syrjintänä kiellettyä on sekä välitön että välillinen syrjintä. Myös häirintä tai käsky syrjiä on kielletty.

Hurja Piruetti ei hyväksy minkäänlaista syrjintää, rasismia tai suvaitsemattomuutta missään muodossa opiston toiminnassa. Syrjintään puututaan kaikissa tilanteissa ja ilmoitukset syrjinnästä otetaan vakavasti. Tavoitteena on ratkaista tilanne välittömästi osapuolten kesken ja jokaista osapuolta kuunnellen. Jos esimerkiksi työntekijä tai toimintaan osallistuva oppilas tai vapaaehtoinen joutuu syrjinnän kohteeksi, on tärkeää ottaa asia esille

mahdolliseen syrjintään syyllistyneen kanssa. Jos tilanne ei ratkea, tulee syrjintää kokeneen henkilön ilmoittaa asiasta opetushenkilölle, esimiehelle tai rehtorille. Mikäli tämä reitti ei ole mahdollinen voi asian viedä työsuojeluvaltuutetulle tai työsuojeluviranomaiselle (Sisäasiainministeriö 2012).

Toimenpiteet syrjinnän ehkäisemiseksi sekä poistamiseksi

- Oppilaiden ja henkilökunnan perehdyttäminen
- Toimintaohjeiden saatavuus
- Seuraamuksista tiedottaminen
- Syrjinnän esiintyvyyden seuranta (läsnäolo, ennakointi ja puuttuminen)
- Syrjinnän vastaisen työn työn organisointi
- Kohtuulliset mukautukset vammaisille
- Toimintatavoista sovitaan yhdessä oppilaiden kanssa
- Oppilaita rohkaistaan puuttumaan ja kertomaan kokemuksistaan
- Henkilöstä valmennetaan tarvittaessa syrjintätilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi.
- Luodaan työyhteisöön vakiintuneita, tiedostettuja ja yhteisesti hyväksytyjä menettelytapoja,
- Koko työyhteisö sitoutuu suunnitelmaan.
- Oppilaiden osalta aktiivinen opinto-ohjaus
- sähköiset kyselylomakkeet
- säännölliset oppilas- ja huoltajakyselyt
- Suunnitelman valmistelusta vastaa rehtori ja suunnitelmaa käsitellään henkilökunnan kesken.
- Suunnitelmasta tiedotetaan henkilöstölle, oppilaille ja heidän huoltajilleen. Suunnitelma on luettavissa päätoimipisteessä.

5. Turvallisemman tilan periaatteet Hurja Piruetilla

Hurja Piruetin henkilökunta ja oppilaat ovat yhteistyössä määritelleet turvallisen tilan periaatteet, joita noudatamme toiminnassamme. Haluamme luoda kaikille turvallisen ja viihtyisän tilan, jossa myönteiset kokemukset kannustavat oppimaan. Avoin vuorovaikutus, suvaitsevaisuus ja kunnioittava kohtaaminen ohjaavat toimintaamme.

Turvallinen tila tarkoittaa meillä, että kaikilla on vapaus olla oma itsensä, ilmaista itseään vapaasti ja olla osallinen kaikessa toiminnassa. Turvallisessa tilassa kaikki häirintä on ehdottomasti kiellettyä. Häirintää on mikä tahansa toiminta tai käytös, joka on toista alistavaa, vihamielisen ja epämiellyttävän ilmapiirin luomista tai ihmisen tai ihmisryhmän uhkailua.

Kunnioita

- Jokaisen henkilökohtaista fyysistä ja psyykkistä tilaa sekä itsemääräämisoikeutta.
- Kunnioitamme toisten yksityisyyttä ja muistamme, että jokainen määrittelee omat fyysiset ja psyykkiset rajansa. Kunnioitamme erilaisia oppilaita ja opettajia.
- Puhumme toisillemme kannustavasti ja kunnioittavasti.

Anna tilaa

- Emme tee toisista oletuksia.
- Annamme jokaisen määrittää omat rajansa.
- Emme koske toiseen ilman lupaa.

Kohtaa

- Toiset tasavertaisina. Annamme tilaa keskustelulle, kuuntelemme ja olemme avoimia osallistujien moninaisuudelle ja erilaisille mielipiteille.
- Olemme valmiita oppimaan ja kehittymään. Huolehdimme omasta ja toisten hyvinvoinnista parhaamme mukaan.
- Annamme kaikille työrauhan.
- Teemme parhaamme, se riittää.

Tiedosta

- Omat ennakko-oletuksesi ja tarkastele kriittisesti ajatteluasi. Älä pidä omia näkemyksiäsi ainoina oikeina. Älä tee oletuksia esimerkiksi toisten sukupuolesta, taustasta, perhesuhteista tai mielipiteestä. Pyri osaltasi purkamaan stereotypioita.
- Edistämme oikean tiedon leviämistä ja estämme väärän tiedon leviämistä. Ajattele ja ennakoi. Huomioi, että oma vakiintunut tapa ajatella voi joskus loukata toisia.

Tiedosta ja puutu

- Tunnista ja puutu syrjintään, häirintään ja epäasialliseen kohteluun. Puuttuminen on jokaisen tehtävä. Opi tunnistamaan häirintä ja muu epäasiallinen kohtelu ja puutu siihen ottamalla asia puheeksi rauhallisesti mahdollisuuksien mukaan jo tilanteessa.
- Älä vähättele toisen kokemusta. Pyydä anteeksi, jos olet itse loukannut tahallisesti tai tahattomasti muita. Pyri myös tunnistamaan oma valta-asetelmasi suhteessa muihin.
- Käyttäydy asiallisesti ja edellytä sitä myös muilta.
- Älä hyväksy kiusaamista, häirintää tai syrjintää, vaan puutu ja/tai kerro siitä opettajalle.
- Turvallisemman tilan ylläpitäminen on jokaisen toimintaan osallistuvan vastuulla. On hyväksyttävää puuttua ongelmalliseen kielenkäyttöön tai toimintaan. Kaikki

mokaavat joskus. Älä kuitenkaan vähättele käytöstäsi vaan pyydä anteeksi, jos olet loukannut toista, vaikka tahattomastikin.

Lähteet

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141329>
Viitattu 29.5.2018

Opetushallitus 2015: Tasa-arvotyö on taitolaji.
http://www.oph.fi/download/173318_tasa_arvotyö_on_taitolaji.pdf Viitattu 29.5.2018

Sisäasiainministeriön julkaisuja 23/2013:
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79025/Oppia%20kaikille%21%20%20Yhdenvertaisuussuunnittelun%20opas%20oppilaitoksille.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Viitattu 29.5.2018

Sisäasiainministeriön julkaisu 1/2012: Junkala, P. & Lallukka, K.2012. Yhteiset kentät? Puheita ja tekoja vähemmistöihin kuuluvien nuorten yhdenvertaisen liikunnan ja urheilun edistämiseksi. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-491-720-9> Viitattu 29.5.2018

Yhdenvertaisuuslaki <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325> Viitattu 29.5.2018

Saavutettavuusopas lastenkulttuurikeskuksille ja taiteen perusopetuksen oppilaitoksille.
Saavutettava taideharrastus 2 -hanke.